

Coses de la vida

SOCIETAT

Crisi de l'Estat del benestar

MARC SÁNCHEZ

►► Una dona empeny la cadira de rodes d'una persona dependent a Barcelona.

100.000 dependents han mort sense prestació pel cop de destrat del PP

El Govern de Rajoy ha retallat 2.000 milions en ajudes, segons l'Observatori de la Dependència

La llista d'espera ha augmentat els últims quatre anys en més de 150.000 persones

MANUEL VILASERÓ
MADRID

El cop de destrat que el Govern del PP ha clavat a l'atenció a la dependència durant la legislatura que ara s'acaba ha sigut tan fort que més de 100.000 dependents amb drets reconeguts han mort sense poder accedir a la prestació, la llista d'espera ha augmentat en 156.761 persones i l'aportació estatal al sistema s'ha retallat en 2.000 milions d'euros.

Les dades corresponen al balanç dels últims tres anys i mig (de juliol del 2012 a novembre del 2015) fet públic ahir per l'Observatori Estatal per a la Dependència que elabora periòdicament l'Associació Estatal de Directors i Gerents en Serveis Socials.

El títol amb què l'observatori encapçala l'informe, *La demolició de la llei de la dependència. La promesa complerta de Rajoy*, no deixa cap mena de dubte. Les dades s'il·lustren amb la reproducció d'una entrevista al candidat Mariano Rajoy prèvia a les eleccions del 2011 en què ja avisava que «la dependència no és viable».

L'observatori considera que les xifres «corroboren la destrucció d'un sistema» que «necessitava reformes» però que, en lloc de millores, ha rebut «una immensa garrotada jurídica i financera» que ha recaigut sobre els dependents, les famílies i l'autonomies. Davant d'aquesta realitat, en una actitud que l'informe qualifica de «sorprenent», el Govern no ha deixat de «presumir» de les millores introduïdes en el sistema.

Més de 700.000 firmes contra el copagament

►► El Comitè Espanyol de Representants de Persones amb Discapacitat (Cermi) va entregar ahir a l'Oficina del Cens Electoral les 737.622 firmes que ha aconseguit en 11 mesos per presentar una iniciativa legislativa popular contra el copagament en dependència. El president del Cermi, Luis Cayo Pérez Bueno, va advertir als partits que en la pròxima legislatura no podran ignorar la petició d'un nombre tan quantiós de ciutadans perquè «ningú es quedi fora de les prestacions».

Durant la major part de la legislatura, el PP s'ha vanagloriat que les llistes d'espera baixaven. Així va ser durant els primers tres anys, però el principal factor d'aquesta caiguda va ser «la mort de persones que figuraven a la llista d'espera sense haver arribat a rebre prestacions o serveis». Aquesta circumstància podria haver afectat 117.000 persones des del gener del 2012, 45.000 d'elles en l'últim any, segons l'informe.

«Una dada per a la vergonya que es manipula injustament en un intent desesperat per vendre una gestió eficient», lamenta l'associació de directors.

L'argument es veu corroborat quan es comprova que el nombre d'atesos s'ha mantingut constant al llarg de la legislatura, al voltant dels 750.000. «El sistema s'ha col·lapsat,

de manera que els nous atesos no ho són en virtut del seu dret sinó de les baixes que es produeixen», retreuen els autors.

Malgrat el luctuós factor de distorsió que produeixen les morts, les llistes d'espera ha acabat augmentant perquè el Govern va aprovar el juliol passat, amb dos anys de retard, l'entrada en el sistema dels dependents moderats de grau 1. Gairebé 399.100 persones que han situat la llista d'espera en les 157.761 persones citades anteriorment.

NI PER AL 2016 // La retallada acumulada de 2.000 milions d'euros en quatre anys té com a contrapartida un augment de... tan sols 76 milions als Pressupostos del 2016, de manera que, si el PP continua al Govern, aquestes 400.000 persones «seguir

GRAN BARCELONA ► El comerç reivindica potenciar el turisme de compres → P. 38

LA PROPOSTA ► Repàs a la memòria històrica de la plaça Reial → P. 42

les tisorades

1 Primeres rebaixes el juliol del 2012

Les retallades en el sistema de la dependència van començar el juliol del 2012 amb un decret que rebaixava les ajudes econòmiques que reben els cuidadors familiars. El decret els exigia també més requisits i augmentava el copagament necessari per rebre alguns serveis.

2 Dràstica retallada de 1.018 milions

El segon gran cop de destrall va arribar gairebé un any després, el maig del 2013. Les comunitats autònomes ho van saber perquè el Govern va presentar a la Unió Europea un pla per retallar 1.018 milions d'euros en serveis socials.

3 Autonomies sense convocar

El Consell Territorial de Dependència que s'hauria d'haver convocat aquest any per aprovar el balanç del 2014 encara no s'ha celebrat i quedarà probablement per a la pròxima legislatura. La majoria de les autonomies estan ara en mans de l'oposició.

ran als llímbs de la dependència». Veuen recollit el seu dret, però no reben la prestació.

Una de les vies per les quals s'han aplicat les retallades és la introducció de nous barems. Aquests han suposat que actualment hi hagi 64.211 grans dependents menys, 16.974 severs menys i 24.000 moderats menys, mentre que han augmentat el 5% el nombre de persones que queden fora del sistema al no obtenir grau en la valoració que se'ls practica.

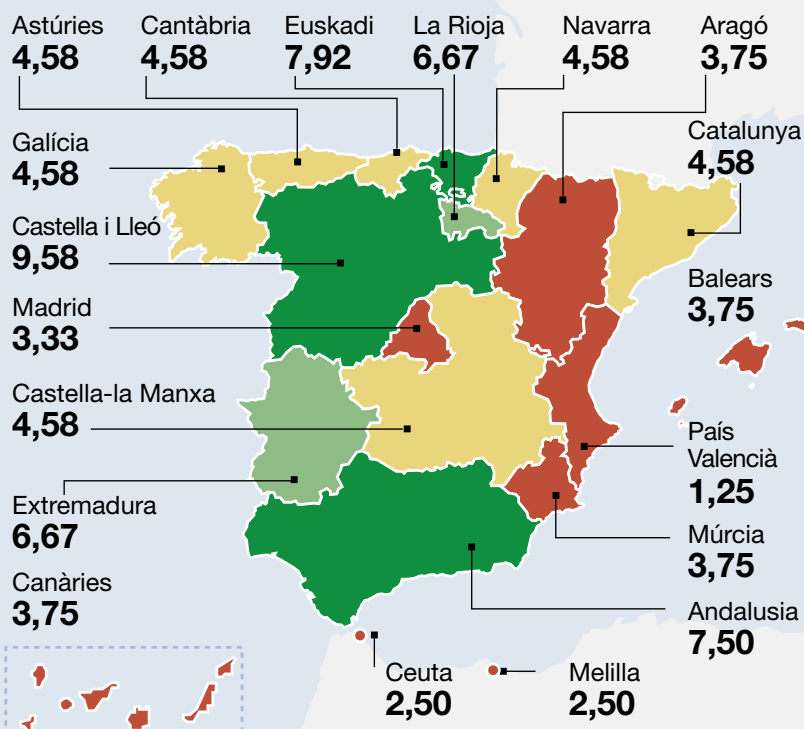
L'observatori també destaca que hi ha 83.302 cuidadors familiars menys i als que queden se'ls ha retallat la prestació almenys un 15% (de 320 euros al mes a 270 de mitjana). També s'ha expulsat del conveni especial de cuidadors no professionals de la Seguretat Social més de 165.000 persones, i ja només queden 11.527 cuidadors cotitzants que no tenen suports de serveis professionalitzats, ni períodes de descans ni formació.

Així, amb dades del mes d'octubre passat, la legislatura es tanca amb 1.178.483 persones que tenen reconeguda la seva situació de dependència, una xifra que equival al 2,5% de la població. Malgrat l'entrada dels dependents moderats, el total representa una caiguda de 105.197 persones menys respecte al 2012. ■

LA LLEI DE DEPENDÈNCIA EN AQUESTA LEGISLATURA

Nota segons la valoració de l'Observatori Estatal per a la Dependència

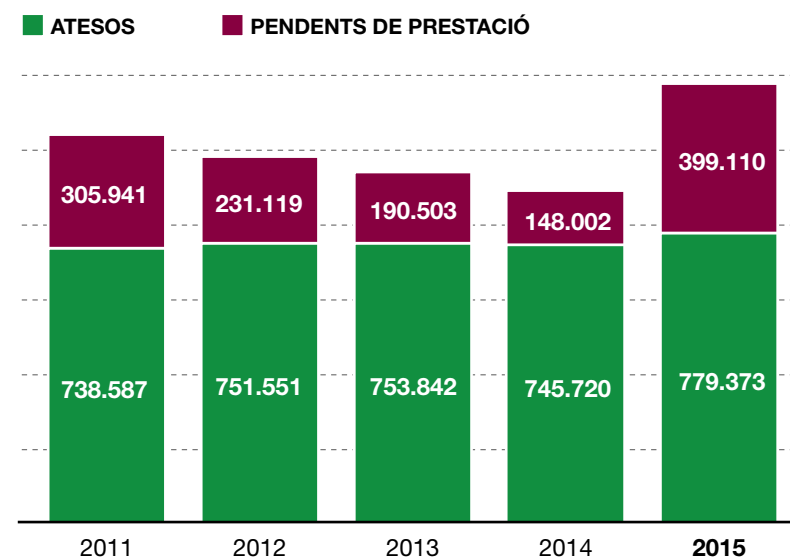
■ NOTABLE (més de 7) ■ APROVAT (entre 5 i 7) ■ VOREGEN L'APROVAT (totes amb 4,58) ■ SUSPENS (menys de 4,5)

Les dades de l'estadística oficial

	1/8/2012	31/10/2015	VARIACIÓ
Expedients actius (sol·licituds)	1.638.690	1.602.357	-36.333
Dependents valorats	1.539.357	1.500.023	-39.334
Dependents dictaminats	1.283.680	1.178.483	-105.197
Grans dependents (grau III)	412.970	348.759	-64.211
Dependents severs	464.146	447.352	-16.794
Dependents atesos	780.536	779.373	-1.163
Atencions prestades	981.012	983.727	+2.715
Prestacions cuidadors familiars	443.998	359.205	-84.793
Cuidadors en conveni especial	179.829	11.527	-168.302

Persones ateses i pendents de rebre prestació

Fuente: Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència

ALEX R. FISCHER

Catalunya suspèn en l'atenció per l'asfíxia financera

► L'Estat aporta només el 18% dels fons, critica l'Observatori de la Dependència

► Marca «diferències escatològiques» en les prestacions de les diferents autonomies

M. V.
MADRID

El finançament de la dependència és un bon exemple de com el Govern traspasa despeses que li corresponen a les comunitats autònomes i les obliga a incórrer en costos que després repercuteixen en un endeutament inassumible. El dictamen de l'Observatori de la Dependència donat a conèixer ahir fica el dit en aquesta llaga quan recorda que la llei estableix que l'Administració central es farà càrrec del 50% del finançament de la dependència però en realitat només hi aporta el 18%. Els usuaris hi contribueixen amb un 18% més i la resta va a càrrec de les autonomies.

La situació empitjorarà encara més, segons l'informe, «amb la brutal retallada que el Govern reconeix sense embuts» en l'actualització del Programa d'Estabilitat 2015-2018. El 2015, l'entrada dels dependents moderats al sistema suposa una necessitat de finançament públic (sense copagament) de més de 3.100 milions per atendre els 400.000 nous dependents. L'Estat aportarà per atendre'ls no més de 370 milions (el 12% del que és necessari), i les autonomies hauran de proporcionar la resta. «La incapacitat i asfíxia econòmica en què aquestes es veuen per la insolidaritat financera de l'Administració General de l'Estat porta a un sistema d'atencions *low cost* que gairebé no pot oferir res més que teleassistència», adverteix el document.

RETALLADES A MIDA // Cada autonomia ha pres les seves decisions sobre quant i com retallar en funció de la seva liquiditat i la seva sensibilitat social. El resultat és que «les diferències entre territoris en aspectes tan bàsics com la valoració, el termini d'accés als serveis o els diferents copagaments són escatològiques». «Hi ha dependents de primera, segona o tercera en funció de la comunitat on es visqui», denuncia l'informe.

En el barem autonòmic que anualment elabora l'observatori,

Catalunya ha passat d'ostentar un aprovat just (5,4) el 2013 a un suspens justet (4,6) el 2014 i el 2015. La comunitat catalana queda molt per darrere de Castella i Lleó (9,7), Euskadi (7,9) i Andalusia (6,7), però per sobre de les Balears, Múrcia i les Canàries (3,8) i molt per davant de Madrid (3,3) i València (1,3), les dues pitjors.

«Catalunya presenta una evolució negativa en tots els ordres en l'últim any», es deia en el barem del juliol passat, concretant que «hi ha menys persones amb dret i s'atén menys persones, mentre que la llista d'espera no baixa del 10%». També destaca «un increment important dels serveis davant les prestacions econòmiques». La llista d'espera va passar, a

La situació encara empitjorarà més per la «brutal retallada» en l'actualització del programa d'estabilitat

més, al 40% a l'augmentar en 70.000 persones per l'entrada dels dependents moderats l'1 de juliol.

En el programa electoral que va fer públic ahir, el PP advoca per un pacte d'Estat pels serveis socials que inclogui un procés d'avaluació del sistema de finançament de la dependència, «amb el fi d'aconseguir una gestió àgil, comuna i sostenible en totes les autonomies en aquesta matèria». Aquesta avaluació es farà de forma «assossegada» per «dissenyar, millorar i adaptar la millor resposta per a tots». Ni una línia més, ni un compromís pressupostari.

Al Govern li surt molt rendible a nivell d'imatge l'asfíxia financera causada per repartiments tan poc equitatius com el del finançament de la dependència. Només cal recordar com apareix com a àngel de la guarda de les finances autonòmiques amb el salvífic FLA que ara, a més, utilitza com a arma política contra el sobiranisme. ■